

ЕВРОПРАШАЛ ЗА НЕПОСТОЕЊЕ МА

Разговорот го водеше:
Рената МАТЕСКА

☀ Владата на Република Македонија одговори на 1.922 прашања од Прашалникот на Европската комисија и на двојно повеќе потпрашања. Дали според Вас тоа е доказ дека имаме капацитет да одговориме на еден вака сложен проект и во сложени услови? Сметате ли дека до колку евентуалниот одговор на ЕУ пристигне до крајот на годинава ќе ги демантираме скептиците за кои апликацијата беше избрзана?

КЈАРИНИ: Врз основа на она што го слушаме од премиерот на Владата, имало прашања на кои можело лесно да се одговори, но и тешки за одго-

варање. Останува да видиме какви ќе бидат одговорите кои ние ќе ги добиеме. Уште од почетокот забележав храброст, решителност и стручност, така што воопшто не се сомневам во способноста на Секторот за европска интеграција да одговори на оваа задача.

☀ Господине Кјарини, откако САД не призна под уставното име, од што и Вие бевте изненаден, какво е Вашето мислење за реалните шанси како Република Македонија да не признаат и некои земји-членки на Унијата, за што имаше најави?

КЈАРИНИ: На Самитот на Европската унија беше усвоено како да ѝ се обраќае на вашата земја и нема промени во таа смисла. Меѓутоа, во меѓувреме, некои членки на Европската унија на билатерална основа почнаа на Маке-

донија да ѝ се обраќаат со нејзиното уставно име. Во тек се преговорите, а преговарачите веќе со години се обидуваат да го решат ова прашање, но засега безуспешно. Според тоа, како јас би можел да одговорам на едно вакво прашање, имено тоа и натаму останува и претставува проблем. За жал, од страна на ЕУ уште одамна беше решено и сè уште останува во сила решението да ви се обраќае со името Поранешна Југословенска Република Македонија.

☀ Грција остро ја почна својата офанзива најавувајќи дека ќе прави опструкции при приемот на Република Македонија во НАТО и во ЕУ. Како ги коментирате ваквите заканувачки пораки од македонскиот јужен сосед?

КЈАРИНИ: За ова можам да дадам само личен коментар, бидејќи секогаш не е јасно дали ваквите најави се само политика или тоа е кажано на декларативно ниво. Во политиката има и нагорни и надолни случувања. Се поставуваат различни политички пречки. Прашањето на вашето пристапување во овие членства е комплексно. Грција ја презеде иницијативата да го организира Самитот во Солун, од каде што се даде политичко зелено светло за пристапувањето во овие семејства на земјите од Балканот, во што е вклучена и вашата земја. Меѓутоа, некогаш има разлика меѓу она што се вели и она што навистина се прави. Кога ќе дојде време за тоа ќе видиме... Во моментот, можеби ова се реакции на една чувствителна тема.

☀ Изјавивте дека Прашалникот од ЕУ не е училишен испит. Во него има и стандардни прашања кои важат за сите земји-аспиранти за членство во Унијата, но и одреден број кои се иницирани од состојбите во дотичната земја, како што кај нас е случајот со имплементацијата на Рамковниот договор. Имате ли забелешки за динамиката и постапката при одговарањето на Прашалникот?

НИКОТ-ДОКАЗ МАКЕДОНСКИ ПРОБЛЕМ

КЈАРИНИ: Ова е многу интересно, бидејќи прашањата секогаш не следат некој одреден редослед, имаат паралелна тежина и, исто така, влијаат меѓусебно. Сигурно дека напредокот кон европската интеграција во голема мера е во меѓусебна зависност со Рамковниот договор затоа што тој како еден од политичките критериуми, всушност претставува и предуслов за севкупните односи за хармонизацијата, за Прашалникот итн. Процесот кој е отпочнат со поднесувањето на апликацијата и со Прашалникот, исто така, е во тесна корелација и зависи од патеката по која се движите а е поврзана со имплементацијата на Рамковниот договор. Овие два процеса досега се поддржуваа, се надеваме дека така ќе биде и во иднина.

☀ Процесот на европско интегрирање е многу тежок и бара мобилизирање на сите ресурси, политичка детерминација, интензивирање на реформите, поттикнување на економијата и имплементација на законодавството на ЕУ. Дали Националната стратегија за членство во ЕУ ги има опфатено сите овие елементи? Што од сè ова досега сме сработиле?

КЈАРИНИ: Стратегијата за интеграцијата во Унијата е листа на задачи, би рекол големи задачи, кои се неопходни, нормални за процес на трансформација, односно консолидација на земјата. Европската интеграција додава еден елемент на кохезија во овие активности и тоа висок степен затоа што постои определена цел на крајот. Значи, трансформација за да стигнете таму каде што сте наумиле, трансформација за да станете дел од Европа и тоа не само географски туку и политички. Сите стратегии вградени во документите изгледаат убаво на хартија, но она што е важно е реалното спроведување на преземените обврски и на искажаната посветеност. Тука не станува збор за училишен испит туку она што е важно се фактичките остварувања, резултатите и брзината со која тие се оства-

руваат, бидејќи доколку постои листа на различни задачи тогаш е јасно дека сите тие треба да се остваруваат истовремено, и повторно - тие меѓусебно зависат. Се надевам дека и Владата

за Југоисточна Европа, Ерхард Бусек, кој нагласи дека Македонија многу останува во однос на Хрватска. Го делите ли неговото мислење?

размислува на овој начин. Колку што можев да забележам постои многу голема разлика од пред две години, сега свеста на политичко ниво и во различните ресори е значително поголема. Исто така, и Прашалникот помогна да се создаде ваквото чувство на кохезија, и јасно е дека сите овие процеси повторно ќе не вратат на барањата за спроведување на различни политички и економски реформи и усогласување со европската регулатива.

☀ Хрватска и Македонија ќе бидат подготвени за прием во Европската унија пред Турција, изјави специјалниот координатор на Пактот за стабилност

КЈАРИНИ: Ерхард Бусек е мудар и искусен човек, така што не би ги коментирал неговите зборови. Јас би додал свои, како претпазливост врз основа на искуствата со претходните проширувања, каде што исто така постојеа спекулации. Да се шпекулира дали некоја земја ќе биде прва, втора или трета е губење време. Секоја земја е поинаква, во поинаква состојба, со поинакви административни услови, па така и луѓето меѓу себе се разликуваат. Она што е важно кога ќе ги почнеме преговорите е процесот да тече непречено и брзо. Инаку, дали ќе бидете зад Турција или Хрватска, се разбира дека сте зад Хрватска, бидејќи таа преговорите ќе ги почне уште оваа

година. Таа е и поголема земја, можеби има и поразвиена економија, меѓутоа и во рамките на Европската унија има различни земји, мали и големи, така што секоја ќе напредува според сопствените вредности, постигнувања и капацитети. Дали овој пат кон членството може да се скуси допрва ќе се види. До овој момент сè што се кажува се само шпекулации.

☀ Колку актуелните состојби на внатрешно-политички план, претстојните локални избори ќе влијаат врз нашиот развој, односно нашите аспирации за членство во Унијата?

КЈАРИНИ: Вие прашањето го формулирате како актуелната состојба, а јас би рекол внатрешната политичка ситуација, бидејќи изминативе две години се соочивте со тешки проблеми, вклучувајќи ги непредвидените претседателски избори, вклучувајќи го и референдумот, при што стабилноста не беше нарушена, така што треба да се продолжи со ваквата решителност и ваквиот консензус околу ненарушување на севкупната состојба и тоа да преовладува низ целиот политички спектар. Процесот на европска интеграција може да послужи како катализатор кој ќе помогне и низ овие избори да се мине на нормален начин, како што беше случај во минатото, а исто така очекуваме годинава да бидат усвоени и спроведени и преостанатите закони, што е предвидено со Рамковниот договор.

☀ Што очекувате од актуелниот премиер на Република Македонија, Владо Бучковски, кој во својот тим ангажира и странски експерти? Што би требало тој уште да сработи на патот кон евроинтегрирањето?

КЈАРИНИ: Првиот дел од ова прашање е вообичаен, да се ангажираат експерти е добра работа, без оглед од каде тие доаѓаат, под услов да станува збор за вистински експерти. Сигурен сум дека премиерот направил вистински избор. Што се однесува до вториот дел на прашањето - што уште треба да направи премиерот... Тој само што го почна патот кон европска интеграција, така што некои нешта кои треба да ги направи се - да ја одржи политичката стабилност, да ги идентификува вистинските луѓе кои ќе го раководат овој процес, тој лично да учествува во него, да се погрижи за спроведување на законите, особено оние поврзани со реформите. Но, ова се само две-три работи, кои тој допрва треба да ги направи на патот кон Европа. Се разбира, премиерот Бучковски е целосно запознат со важноста да се постигне позитивен резултат во однос на европската интеграција. И тоа што на 14 февруари тој лично ќе оди во Брисел да му ги предаде одговорите на Прашалникот на претседателот на Европската комисија е одлична одлука. Ќе потсетам дека токму претседателот на Европската комисија го донесе Прашалникот во оваа земја, така што ова ќе биде исклучителна можност премиерот да се запознае со новиот претседател на Европската комисија и истовремено да се нагласи важноста која Владата и земјата му ја придаваат на процесот на европска интеграција. Ваквата одлука беше топло поздравена во Брисел.

☀ За време на Вашиот досегашен престој во нашава држава, какво мислење стекнавте за Македонија, и за Македонците како народ?

КЈАРИНИ: Горд сум на постигнатите резултати откако дојдов и можеби на евентуалниот скромен придонес кој јас го дадов. Но, јас сè уште не заминувам од земјава, така што ова не е и мое обраќање за збогување. Доаѓам од земја која е блиску, од Италија, така што не заминувам засекогаш, туку ќе одам и повторно ќе доаѓам. Моето мислење за Македонија и за Македонците... она што би сакал да го видам, а со што сè уште не сум многу задоволен е подобрување на животниот стандард. Но, исто така, и појасни надежи за младите луѓе, бидејќи тие не се скапоценост

само за сопствената земја туку и за Европа. Значи, можам да кажам дека досега имаше добра работа и резултати, а во претстојните години треба да се продолжи со исто темпо, дури и уште повеќе.

Но, да додадам уште нешто. Ова што се случува тука, во слика на консензус на државно ниво, значи опфаќајќи ги сите етнички заедници е прагматизам, умереност и подготвеност за промени, волја за промени, што е пример за регионот. Така што добрата волја која е покажана од страна на Европската унија, на Комисијата и на повеќето земји-членки, се должи и на сè она што е постигнато во регионот во кој постојат многу неразрешени проблеми, а каде што повеќе не постои македонски проблем. Така, придружено со доброто сработување на обврските околу Прашалникот, ова е и најдобрата препорака која Македонија може да ја има.